

Žánre v elektronických médiách 1

Sylabus predmetu

Akademický rok: 2025/2026, ZS

Forma výučby: seminár + prednáška

Rozsah výučby: 2 hodiny týždenne + 1 hodina týždenne

Forma ukončenia: priebežné hodnotenie

Počet kreditov: 4

Vyučujúci:

prof. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. - prednášky

Mgr. Lenka Regrutová, PhD. - semináre

Kontakt: lenka.regrutova@unipo.sk

Obsahová náplň prednášok:

1. Žánre v elektronických médiách: vývoj elektronických médií, súčasné postavenie, trendy do budúcnosti. Mediálny obsah a žáner mediálneho textu.
2. Žurnalistické žánre v elektronických médiách – možnosti triedenia: tradičná klasifikácia, teória o studených a horúcich médiách M. McLuhana vo vzťahu k žánrom elektronických médií. Semiotika a žáner elektronického textu. Žáner ako reflexia kultúry. Spravodajské a publicistické mediálne texty. Iné možnosti triedenia: informačné a zábavno-oddychové žánre elektronických médií. Žáner a formát, žáner a relácia.
3. Program elektronických médií a žánrová typológia. Programovanie, typy programovania (stripping, checkerboarding, lead-ins a pod.). Konzervatívne a liberálne tendencie pri programovaní žánrov v elektronických médiách. Programový formát, programový blok, dramaturgia v elektronických médiách. Premiéra a repríza v elektronických médiách. Strihové relácie, džingel, zvučka.
4. Synkretické a hybridné útvary v žánrovej produkcii elektronických médií. Interné a externé indície produkcie.
5. Interaktivita a žáner elektronických médií: kontaktové relácie, verejné nahrávky, reality show, videokonferencie, chat rooms.
6. Rod (gender) a žánre elektronických médií. Kategória rodu vo vzťahu k programu elektronických médií. Feminita a maskulinita v žánroch elektronických masových médií (soap opera, wrestling, reklama).
7. Žánrové osobitosti vzťahu elektronických médií a detského príjemcu. Dynamika, modelovosť, fragmentárnosť. Programy určené detskému percipientovi – rozprávka v rozhlase a televízii, cartoon.
8. Multimediálne technológie a digitalizácia elektronických médií vo vzťahu k žánru: internet, mobilná komunikácia, SMS, MMS, počítačová hra, off-line a on-line komunikácia, spam a počítačový vírus v digitálnych médiách.
9. Popkultúra a žánre elektronických masových médií. Infantilizácia a infotainment, komercializácia, komodifikácia v žánroch elektronických médií. Mainstream a periféria ako priestor produkcie elektronických médií. Fantasy, komiks, hudobný videoklip, muzikál, telenovela a soap opera.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá nahrávku vybraného žánru elektronických médií a seminárnu prácu (rozsah min. 5 normostrán), v ktorej bude analyzovať vybraný žáner z produkcie elektronických médií. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na

získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

- pravidelná, aktívna účasť na seminároch (vyžadujúca si individuálnu domácu prípravu), povolené sú 2 ospravedlnené absencie (v prípade viacerých absencií študent vypracuje náhradnú prácu po dohode s vyučujúcou);
- nesplnenie/neodovzdanie priebežných úloh je až do ich odovzdania považované za absenciu;
- odovzdanie nahrávky (auditívnej alebo audiovizuálnej) vybraného žánru elektronických médií a odovzdanie ročníkovej seminárnej práce najneskôr v zápočtovom týždni, v ktorej študent analyzuje vybraný žáner elektronických médií.

Odporúčaná literatúra:

- BURNS L. S., 2004. Žurnalistika: praktická příručka pro novináře. Praha: Portál.
- HOCHÉLOVÁ, V., 2001. Slovník novinářské teorie a praxe. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.
- GLADIŠ, M., 2015. Žáner v prostredí masových médií. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
- HALADA, J. a B. OSVALDOVÁ, 2017. Slovník žurnalistiky. Praha: Karolinum.
- CHANTLER, P. a P. STEWART, 2003. Basic Radio Journalism. Oxford: Focal Press.
- JACZ, E. a kol., 1982. Malá encyklopédia žurnalistiky. Bratislava: Obzor.
- McLUHAN, M., 2011. Jak rozumět médiím. Praha: Mladá fronta.
- MRLIAN, R. a kol., 1990. Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2. diel: M – Ž. Bratislava: Veda.
- OSVALDOVÁ, B. a kol., 2020. Zpravodajství v médiích. Praha: Karolinum.
- RONČÁKOVÁ, T., 2011. Žurnalistické žánre. Ružomberok: Verbum.
- RUSNÁK, J. a kol., 2010. Texty elektronických médií. Stručný výkladový slovník. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove.
- RUSNÁK, J. a kol., 2014. Tvorba a recepcia rozhlasového a televízneho textu. Prešov - Košice: FF PU Prešov - FF UPJŠ Košice.
- RUSNÁK, J., 2019. Nové trendy v programovaní elektronických médií. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove.
- WILLIS, E. E. a H. B. ALDRIDGE, 1992. Television, Cable and Radio. A Communication Approach. New Jersey: Prentice-Hall. Inc.